

ΔΗΜΟΣΘ. ΒΟΥΤΥΡΑ

ΜΑΚΡΥΑ ΑΠ' ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

4

Ἐμένα λοιπὸν μέσα στὸ σπίτι κ' ἐγὼ. Ἐδιέβαζα ἢ ἔγραφα τὶς περισσότερες φορές. Ἡ μητέρα μου καὶ οἱ ἀδερφοῦλες μου θάταν κοντὰ στὸ παράθυρο καὶ θὰ γελοῦσαν μὲ τὸ γατάκι, ποὺ ἀνεβασμένο σ' ἕνα τραπέζι, τοποθετημένο κοντὰ στὸ παράθυρο, προσπαθοῦσε νὰ συλλάβει καὶ νὰ φάγει μύγες, ποὺ μισοπαγωμένες πάγαιναν στὰ γυαλιὰ ζητώντας τὸν ἥλιο.

Καὶ εἶχε γίνει ἡ Κουτρούλα, ἔτσι τὸ λέγαμε, ἕνα ἔξιπνο πολὺ γατάκι. Ἀλλὰ καὶ τί περιποίησι τοῦ κάνανε! Αὐτὸ πάλι ἀγαποῦσε νὰ βρισκεται στοὺς ὤμους, πρὸ πάντων, τῆς μητέρας μου. Καὶ ἀνεβασμένο κεῖ, καθότανε. Καὶ ὅταν αὐτὴ σηκωνόταν, αὐτὸ ἔμενε ἀτάραχο, ἀκίνητο.

Τοῦ εἶχε ἀρέσει καὶ πολὺ νὰ πηγαίνει κοντὰ στὸν πετεινὸ, ποὺ ἦταν δεμένος στὴ γαζία, καὶ ἀνεβασμένο σὲ μιὰ πέτρα, ὧρες ἔμενε νὰ τὸν κοιτάζει.

Ἀλλὰ τὸν πετεινὸ μιὰ μέρα, ποὺ ἔπιασε βροχὴ, τὸν λημονήσαμε ἔξω. Κ' ἔφαγε ὁ δύστυχος ὅλη τὴ μπόρα, μιὰ δυνατὴ βροχὴ σὰν κατακλυσμὸς. Καὶ δεμένος ὅπως ἦταν, ποὺ νὰ φύγει, νὰ κρυφτεῖ.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸν εἶδαμε μὲ κατεβασμένη τὴν οὐρά, μαζεμμένον, ἄρρωστο. Καὶ ἀναγκαστήκαμε νὰ τὸν σφάξουμε. Πάει ὁ πετεινός... Τὸν λυπηθήκαμε πολὺ, ἀλλὰ τί νὰ κάναμε, ποὺ θὰ φοβοῦσε; Ἐγὼ δὲν τὸν ἔσφαξα, οὔτε ὁ πατέρας μου. αὐτὸς ἔλειπε, ἀλλὰ τὸ δουλάκι τῆς Τοργοῦδη, ποὺ πήγα καὶ τὸ φώναξα. Ἐγὼ τὸν λυπηθήκα περισσότερο ἀπὸ ὅλους, καὶ ὅταν ἔβλεπα τὸ κουρέλι ποὺ τὸνέ δένανε, ποὺ βρισκόταν ἀκόμα στὴ γαζία, αἰσθανόμουν τὰ μάτια μου νὰ ὑγραίνονται. Καὶ ὅμως, ἔφαγα κ' ἐγὼ ἀπ' αὐτόν.

Καὶ τὸ γατάκι κείνη τὴν ἡμέρα πῆγε νὰ σκάσει ἀπὸ τὸ φαί, ἀπ' τὰ ἔντερα καὶ τὰλλα τοῦ φίλου του, ποὺφαγε. Καὶ τῆξε ρίξει στὸν ἔπινο γιὰ νὰ χωνέψει ἴσως.

Κ' ἔτσι πάει ὁ πετεινός, μιὰ συντροφιά μας, τὸ κράξιμό του, τοῦδινε ζωὴ στὸ σπίτι...

Μιὰ μέρα θυμήθηκα, μετὰ μιὰ βροχὴ, ἕναν ἄλλο φίλο μου, χαμένο, ἢ ποὺ μᾶς εἶχε ἀφήσει:

— Θυμάστε, τοὺς εἶπα, τὸ γρούλλο, ποὺχαμε τὸ καλοκαίρι; Τί νὰ γίνεται τώρα;...

Ἐίχαμε μόνον τὸ γατάκι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ κἀπὶ ἔκοθε μετὰ λίγες μέρες.

Ἐνα μεσημέρι ποὺ γύριζα στὸ σπίτι ἀπὸ κάποια δουλιὰ, δοῖκα τὴ μάνα μου καὶ τὶς ἀδερφοῦλες μου στὴν ἀδελή, λυπημένες. Ἦταν ὥραια μέρα, ὁ ἥλιος φώτιζε ἑλεύτερος.

— Πάει τὸ γατάκι μας... Θὰ ψοφήσει! μούπε ἢ μάνα μου.

— Γιατί;

— Ἐβλεπε ἔμετὸ κ' ἔβλεπε σκοιλιὰ, κἀπὶ μακρὰ καὶ σιλά, σὰ γόδες, καὶ λένε, πὼς θὰν κάνουν ἔμετὸ σὶτὰ τὰ σκοιλιὰ, ψοφοῦνε!.. Νὰ το...

Τῆρα κἀπὸ ἕνα δέντροκι, μαζεμμένο καὶ ἀλαργμένο τόσο, σὰ νῆταν ἀπὸ καρὸ ἄρρωστο. Ὅταν

τὸ πήρανε γιὰ μιὰ στιγμή στὴν ἀγκαλιά τους καὶ τᾶφθησαν ἔπειτα χάμω, τὰ πόδια του, καθὼς περπάτησε, τὰ πιανά, μπερδεύοντουσαν.

Ὅ,τι ἦτανε δυνατὸ νὰ κάναμε γιὰ νὰ τὸ σώσουμε, τὸ κάναμε. Καὶ ὅταν ἦρθε ὁ πατέρας μου, εἶπε καὶ αὐτὸς τὰ δικὰ του. Ὑστερα τὸ τύλιξαν καὶ τὸ βάλαν πάνω σ' ἕνα μπαούλο, στὴν κἀμαρα τῶν κοριτσιῶν, μὲ ζεστὲς μποτίλιες.

Ἐγὼ δὲ νύσταξα αὐτὴ τὴ βραδιά, κ' ἔμενα ὄρες ἄγρυπνος στὸ κρεβάτι μου. Ἡ νύχτα ἦταν ἠσυχὴ, ἄνεμος δὲ φυσοῦσε.

Ξαφνικά, μὲς στὴν ἠσυχία ἀκούω τὴ φωνὴ τοῦ γατιοῦ νὰ φωνάζει δυνατὰ. Ἀλλὰ τί φωνὴ ἦταν ἐκεῖνη! Ἐμοιάζε μὲ κλάμμα, μὲ θρήνο... Τὸ γατάκι ἔκλαιε.

Ἄκουσα τὴ μάνα μου νὰ ρωτᾷ δυνατὰ:

— Τὸ γατάκι εἶνα;

— Ναι, τῆς ἀπάντησαν οἱ μικρὲς ἀδερφές μου, ἔχει σηκωθεί...

Ὁ θρήνος τοῦ γατιοῦ ἔπαυε. Τὰ μικρὰ, ὅπως εἶπανε στὴ μάνα τους, τὸ τύλιξαν πάλι καὶ τὸ βάλαν στὴ θέση του.

Ἐγινε σιωπὴ.

Ἐνα λυγναρόκι ποὺκαίγε μὲς στὸ δωμάτιο τῶν ἀδερφῶν μου, ἔσβυσε.

Σκοτάδι.

Ἐκανε νὰ μὲ πάρει ὁ ἔπινος, ὅταν ἕνα βογγητὸ, ὅμοιο μὲ ἀνθρώπου, μ' ἔκανε νὰ τιναχθῶ. Τώρα ρώτησα ἐγὼ:

— Μὰ τί εἶναι αὐτό;

Τὰ μικρὰ, ποὺ καὶ αὐτὰ δὲν κοιμόντουσαν, μού ἀπάντησαν:

— Τὸ γατάκι...

Πέρασε λίγο. Κι ἄλλο βογγητὸ. Μὰ πόσο ἔμοιάζε μὲ βογγητὸ ἀνθρώπου! Ἦσυχ'α. Ἐνα μικρὸ βογγητὸ, ἕνα σὰν παράπονο... Τίποτα ἄλλο. Περιμένα ν' ἀκούσω. Τίποτα. Ἦσυχ'α, σιωπὴ.

Τὸ πρῶτ' ὅσον ἔβλεπα νεκρὸ, ξυλασιμένο, καὶ τυλιγμένο σ' ἕνα ἐπανωφοράκι τῆς μεγάλῃς ἀδερφοῦλας μου, πράσινο.

Κι ὁ ἥλιος χτυποῦσε στὸ παράθυρο καὶ ἀπλωνότανε στὸ μάραρο...

Πάει κ' ἡ Κουτρούλα! Δὲ θάνεθεῖ πᾶ στὸ παροῦθον τὸ ἀνοχτὸ, ὅταν ὑπάρχει ἥλιος, εἶναι καλὴ μέρα, νὰ καθίσει, ποὺ τόσο τὸ ἐπιθυμοῦσε, οὔτε στὸ τραπέζι, νὰ κινηθῆ τὶς μύγες, ποὺ ἐξοιότουσαν στὰ γυαλιὰ τοῦ ἀνοιχτοῦ παροῦθου. Δὲ θὰ δεῖ πᾶ τὸν κῆπο, οὔτε τὰ κοιτσάκια, ποὺ τὰ περιμένα κ' ἔτρεχε κοντὰ τους, φωνάζοντας, οὔτε τὴν κυρὰ της, ποὺ τὴν τύλιγε μὲ τὸ σᾶλι της, ὅταν ἦταν κοῦο, καὶ οὔτε ὅθ' ἀνεθεῖ πᾶ στὸ λαμὸ της, στὸν ὄμο της, ὅταν ἐργάζεται...

Τὰ κοιτσάκια κλαῖνε γιὰ τὸ γαδὸ της, καὶ στὸ τραπέζι ἕνα κερὶ λάμπει ποὺ ἔχουν ἀνάψει γιὰ τὴν ἠσυχίαν της...

Στό σπίτι τώρα δέν είχαμε ούτε τὸ γριλλό, ούτε τὸν πετεινό, ούτε τὸ γατάκι. Αὐτὸ οἱ ἀδερφοῦλες μου τὸ κλαίγανε δταν τὸ θυμόντουσαν.

Στοῦ Τοργοῦδη όμως τὸ σπίτι τὰ ζῶα πλήθαιναν. Ὁ κύρ Κώστας, ὁ φίλος τοῦ Τοργοῦδη, τοῦ χάρισε δχτὼ κλωσσοπούλια κ' ἕναν πετεινό.

Ἐδύτχια σωστή, γιατί, δὲ θὰ περνοῦσε καὶ πολὺς καρὸς καὶ θάρχιζανε νὰ γεννοῦνε. Ἄλλ' ἡ Τοργοῦδη ἔπεσε σὲ φροντίδες, ἀνησυχῶσε μ' αὐτὴν τὴν εὐτυχία πού τῆς ἦρθε. Φοβότανε μὴν τίς κλέψουνε, μὴ θγοῦνε ἔξω ἀπ' τὸν κῆπο, πού τὸν εἶχανε κάνει ἄνω - κάτω μὲ τὰ πόδια τους. Δέν τὸν γνώριζες πῶς; Καὶ κάθε τόσο ἡ κυρία Τοργοῦδη πεταγόταν ἔξω, στήν πόρτα, καὶ μετροῦσε :

— Μιὰ, δυό... κείνη ἡ μούρη τί ἔγινε;... Ἄ, νὰ τῆ... Καὶ μοῦ κόπηκε τὸ αἷμα...

Ἐν' ἀπόγεμα ἦρθε ἡ δουλίσσα τῆς τρεχάτῃ νὰ μᾶς πεῖ, πὼς μιὰ ἀπ' τίς ὀρνιθοῦλες γέννησε, ἔκανε ἕνα ἀγρό !...

Μετὰ ἀπ' αὐτὸ ἡ δουλίσσα, μᾶς εἶπε καὶ κάτι, πού περισσότερο μᾶς ἐνδιέφερε. Μᾶς εἶπε, ὅτι εἶδε τὸ κεκρὸ γατάκι μᾶς νᾶναι πιασμένο στό ρέμα σὲ κάτι πέτρες.

— Τὸ καμμένο, δὲ θέλει νὰ μᾶς ἀφήσει ! εἶπε ἡ μάνα μου, τόσο νερὸ καὶ δὲ μπόρεσε νὰ τὸ πάρει...

Καὶ ὄλοι, καὶ ἡ δουλίσσα μαζί, πήγαμε νὰ δοῦνε τὸ γατάκι ἀκόμα μιὰ φορά.

Ἐγὼ ἔμεινα μόνος στὸν κῆπο.

Δέν ἐπῆγα, ἀλλὰ τὸ φαντάστηκα πὼς θάταν, καὶ σὰ νὰ τὸδα ξαλωμένο μὲς στίς πέτρες, εἶδα τίς γραμμές ποῦχε στό δέρμα, κείνες κάτω ἀπ' τὸ σαγόνι, τίς ζοηρές...

Θυμήθηκα καὶ τὸ κλάμμα του. Δέν εἶχα πεῖ σὲ κανέναν πὼς μοῦ εἶχε φανεῖ, δέν ἤθελα νὰ τοὺς λυπήσω. Δὲ θέλησα νὰ τοὺς πῶ, ὅτι μοῦ φάνηκε, πὼς προαισθάνθηκε τὸ τέλος του, κ' ἔκλαιγε, θρηνοῦσε, γιατί θὰ χανόταν, καὶ ζητοῦσε βοήθεια...

— Τὸ καμμένο, εἶπα, καὶ πού νὰ σηκωθεῖ κανεὶς νὰ τὸ βοήθησει... Ἦτανε γατάκι...

Σπουργίτες φωνάζανε στά δέντρα, στό μαντρότοικο, καὶ μερικοὶ μαλλώνανε μὲ μανία σὰ σκυλιὰ, ἢ ἀνθρωποὶ.

Πῆγα πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ τοὺς ἀνάγκασα νὰ φύγουν.

Ἐνα κομμάτι κουρέλι πού κρεμόταν ἀκόμα στὸν κορμὸ τῆς γαζίας, μοῦ θύμησε τὸν πετεινό μας. Πάει, πάει κι αὐτός...

Ἄκουσα βήματα, κείνη τῆ σ' ἰγμῆ, στήν εἰσοδο καὶ κοίταξα νὰ δῶ ποὺς ἦταν.

Ὁ πατέρας μου!...

Μοῦ φάνηκε τωράξενος ὁ ἐρχομός του αἰτὴν τὴν ὄρα. Καὶ πήγα τρεχάτος κοντὰ του. Κι αὐτὸ τοῦ σὺνέβαινε...

— Ποῦ εἶναι ἡ μητέρα σου ; μὲ ρώτησε, δέν εἶναι μέσα ;

Τοῦ εἶπα τί εἶχε γίνει καὶ τὸν ρώτησα, ἀν θέλει, νὰ πάω νὰ τοὺς φωνάξω.

— Ὁχι, ὄχι... ἀσ' τους... μοῦ ἀπάντησε καὶ προχώρησε μέσα.

Τὸν ἀκολούθησα γεμάτος ἀνησυχία. Μοῦ εἶτανε σὰν ἀρρώστεια αὐτὴ, καὶ ὄλο, καὶ μὲ τὸ τίποτα, ἀνησυχῶσα. Μὰ τί καλὸ μποροῦσε νὰ μᾶς ἔρθει ;...

Κάθισε κοντὰ στοῦ τραπέζι, καὶ χωρὶς νὰ θυγᾶται ἄλλη μιὰ, πήρε ἕνα τσιγάρο ἀπ' τὸ πακέτο του καὶ τᾶναψε. Ἄρχισε νὰ καπνίζει χωρὶς νὰ προσέχει σὲ μένα, μὰ σὰ νὰ μὴν ἤμουνα κεῖ...

Δὲ μοῦ φαινόταν όμως ταραγμένος. Τὸν καταλάβαινα καλὰ τὸν πατέρα μου, καλὰ ! Κάτι ἔτρεχε, τῶρα τί ; Ἦθελα νὰ τὸν ρωτήσω, ἀλλὰ δέν τοῖμοῦσα, φοβόμουνα μὴ μὲ στείλει στό διάολο. Κ' ἔτσι θύγῃκα πάλι ἔξω.

— Κάτι θάνα, κάτι συμβαίνει, μὰ τί ; σκεπτόμουνα.

Καὶ δέν εἶχε μαζί του οὔτε ψόνια, οὔτε τίποτα ἄλλο.

Ἐδύτχως ἄκουσα ὀμιλίες ἀπ' ἔξω. Ἐρχόντουσαν. Καὶ τοὺς εἶδα σὲ λίγο νὰ μπαίνουνε μέσα, ὁ ἕνας πῆσω ἀπ' τὸν ἄλλον.

Πρὶν προφτάσω νὰ τοὺς πῶ, πὼς εἶχεν ἔρθει ὁ πατέρας μου, ἀρχίσανε νὰ μοῦ λένε ὅτι τὸ γατάκι δέν εἶχε ἀλλάξει διόλου, ὅτι εἶχε τὰ ποδαράκια του τὰ μπροστινὰ ἔτσι, ὅπως δταν τὸ τυλῆγαμε...

Τοὺς ἔκοψα τῆ φόρα τους καὶ τοὺς εἶπα, πὼς μέσα βρίσκεται ὁ πατέρας.

— Μπά, μπά... ἔκανε ἡ μάνα μου καὶ προχώρησε γρήγορα γιὰ κεῖ, τί νὰ συμβαίνει ; Σοῦ εἶπε τίποτα ;

— Τί νὰ μοῦ πεῖ ἔμένα ! τῆς ἀπάντησα.

Καὶ πήγα κ' ἐγὼ πίσω μαζί μὲ τὰ μικρὰ. Ἐ, τώρα θὰ μάθαινα...

— Πὼς τοῦτο ; τὸν ρώτησε ἡ μάνα μου, καθὼς μπῆκε. Συμβαίνει τίποτα ;

— Μπά, τί νὰ συμβαίνει ; Ἐτσι ἦρθε... Θὰ σοῦ πῶ...

Σηκώθηκε καὶ πιγαίνοντας στήν πόρτα, φύσηξε τὴν πίσα του καὶ τίναξε ἔξω τὸ τσιγάρο του. Ὑστερα :

— Γιὰ νὰ σοῦ δείξω νὰ γελάσεις, εἶπε στὴ μάνα μου, βάζοντας τὸ χέρι στὴν τσέπη του καὶ σύροντας ἔμφημερίδα, γιὰ διάβασε. Ὑπάρχει, καθὼς φαίνεται, Θεός... Νά, ἐδῶ διάβασε, τόχω σημαδεμένο ! Γράφει τὰ ὀνόματα τῶν πνιγμένων. Σοῦ εἶχα πεῖ πρὸ ἡμερῶν γιὰ τὸ πλοῖο, ποῦφευγε ἀπ' ἐκεῖ ἀπ' τὸ μεράκι μας, κ' ἐρχόταν ἐδῶ, καὶ στό δρόμο βούλιαξε... Εἶναι δῶ τὰ ὀνόματά τους... Καὶ μαζί εἶναι κ' ἕνα ὄνομα πού σ' ἐνδιαφέρει... δηλαδή ἐνδιαφέρει ὁ δόλος μας... Ἄ, ὑπάρχει Θεός...

Καὶ ὁ πατέρας μου κάθισε πάλι στὴ θέση του. Ἡ μητέρα μου διάβαζε...

Ἐγὼ εἶχα γίνει ὄλος μίτια κι αὐτῶ.

Εἶδα τὴ μητέρα μου νὰ κάνει μιὰ κίνηση καὶ νὰ λείει, κοιτάζοντας τὸν πατέρα μου ;

— Αὐτός... Ὁ Παρόδης, ὁ ἐξάδερφός σου !...

(Στ' ἄλλο φύλλο κειμένου)